

[Aksel Larsen.]

hjemme paa Divanen. Man kan mene, at dette, at der ikke eksisterer andre Muligheder, er uheldigt. Skønt der i begge Rigsdagens Ting og bestemt ogsaa ude i Folket er et meget stort Flertal for, at ikke det indskrænkede Monarki, men Folkerepresentationen skal være Landets øverste Myndighed, kan der altsaa ikke tages Stilling til dette Spørgsmaal.

Skønt der er et meget stort Flertal for virkelig at give Ungdommen Valgret og ikke standse ved de 23 Aar, bliver dette ikke gennemført, det forelægges ikke engang Folket til Afgørelse. Ja, skønt alle Rigsdagens Partier, kun med delvis Undtagelse af de Konservative, har erklæret sig for Tilhængere af det rene Etkammersystem, kan vi ikke engang faa dette gennemført, kan der ikke engang tages Stilling til dette. De store Ord om Forfatningssagens endelige Løsning, om Opfyldelsen af Demokratiet Krav gennem Tiderne eller om Folkets Frihedsbrev, alt det der klinger smukt, men hult og er saa uendelig lidt værd, naar man ser, hvordan dette Forfatningsforlig er blevet til, hvor udemokratisk det er i mange Henseender, og hvor upraktisk, direkte ufornuftigt og uhandleligt det er paa betydningsfulde Omraader. Og det er et kedeligt og hult Ekko af Statsministerens Ord om Folkets Frihedsbrev, naar de Konservatives højtærede Formand paa ny gentager sit eneste Argument for Afskaffelse af Landstinget i dets nuværende Form — det, han nu efter Valgene har faaet fornyet Styrke til at gentage —, nemlig at da de reaktionære Partier nu for en Aarrække er blevet berøvet Flertallet i Landstinget, bør de af partitaktiske Grunde være med til at gennemføre denne nye Forfatning. Det er med denne Argumentation, den ærede konservative Partiformand har faaet sit Parti til at tilslutte sig Forfatningspolitikken. Jeg bebrejder ham ikke dette, men jeg konstaterer det som en Kendsgerning. Det passer kun alt for godt ind i denne Disharmoni, at der nu ogsaa udtales Ængstelse for eller Formodning om, at Socialdemokratiet af Frygt for et Efteraarsvalg skulde sabotere Folkeafstemningen.

Hvad man end kan mene — store Forhold er det ikke. Men det er de Vilkaar, der bydes os andre ved Afgørelsen af Sagen

i Folketinget, og det er disse Vilkaar, der bydes Vælgerne ved Folkeafstemningen: Vedtagelse af det Grundlovsforslag, der er blevet til paa denne Maade og under disse Forhold, eller Bibeholdelse af den daarlige og udemokratiske Grundlov af 1915. Dette er Alternativet, og saa maa Svaret blive et Ja til den nye Grundlov. Det er desværre en Kendsgerning, at den saa langt fra opfylder de Krav, Demokratiet har stillet til Forfatningen gennem Tiderne.

Den opfylder ikke engang de Krav, som almindelig sund Fornuft og praktisk Organisationssans stiller. Den opfylder ikke Hørups Krav: Ingen over og ingen ved Siden af Folkerepresentationen, men den bibeholder et folkefjendsk Rudiment fra Feudaltiden som øverste Statsmyndighed, ligesom den, i Strid med Socialdemokratiets Program, unddrager den valgte Folke-representation direkte Indflydelse paa Stats-administrationen. Den sikrer ikke Folket afgørende Indflydelse paa Statsstyret, den indfører ikke det rene Etkammersystem, men indfører et baade i Valgmaade og Arbejdsorganisation overordentlig knudret System med et Folketing, et Rigsting og en forenet Rigsdag, ligesom den bibeholder et for stort Antal Rigsdagsmedlemmer. Den holder Valgretsaldern meningsløst højt, nægter de unge Valgret. Den bibeholder aandelig Ufrihed ved at lægge største Delen af Religionsudøvelsen ind under den verdslige Magt, under Staten. Den bibeholder Hindringen for en Revision og Forbedring af Forfatningen, nemlig den i Gaar af det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, ganske vist noget sent, kritiserede Bestemmelse om de 45 Procent.

Men Forfatningen af 1915 er jo endnu værre, endnu mere udemokratisk og upraktisk. I Forhold til denne, den nugældende Grundlov, er der ligefrem store Fremskridt i det Forslag, man nu skal sige ja eller nej til. Der er det Fremskridt, at Valgretsaldern dog sænkes til 23 Aar fra henholdsvis 25 og 35. Der er det Fremskridt, at Landstinget i sin nuværende Form forsvinder og vi faar et System med eet Vælgerkorps og en Valgdag. Med dette følger endvidere en mere retfærdig Valglov — mon det for Resten ikke især er denne, Venstre er saa bange for? Der er i hvert Fald i Grundlovsforslaget Begyndelsen til et Sy-